

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 12.4.2005
COM(2005) 134 końcowy

**KOMUNIKAT KOMISJI DLA RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO**

Spójność polityki na rzecz rozwoju

Przyspieszanie postępu w osiągnięciu Milenijnych Celów Rozwoju

{SEK(2005)455}

SPIS TREŚCI

1.	Spójność polityki na rzecz rozwoju	3
2.	Zobowiązania w zakresie spójności	4
3.	Realizacja zobowiązań zawartych w polityce EU	6
3.1.	Handel	6
3.1.1.	Agenda rozwoju z Doha (DDA)	6
3.1.2.	Środki dwustronne i jednostronne.....	7
3.2.	Środowisko naturalne.....	8
3.2.1.	Zrównoważona konsumpcja i produkcja	8
3.2.2.	Wielostronne porozumienia dotyczące środowiska (MEA)	9
3.2.3.	Inicjatywy UE dotyczące zrównoważonego rozwoju	9
3.3.	Bezpieczeństwo	9
3.3.1.	Europejska strategia bezpieczeństwa	9
3.3.2.	System rządów, słabość państw, zapobieganie konfliktom	10
3.4.	Rolnictwo	11
3.4.1.	Wspólna Polityka Rolna.....	11
3.4.2.	Pomoc żywnościowa.....	12
3.4.3.	Środki sanitarne i fitosanitarne.....	12
3.5.	Rybołówstwo.....	13
3.6.	Społeczny wymiar globalizacji, promowanie zatrudnienia i godnej pracy.....	13
3.7.	Migracja	15
3.8.	Badania i innowacje	15
3.9.	Społeczeństwo informacyjne	16
3.10.	Transport	17
3.11.	Energia	17
4.	Realizacja i monitorowanie.....	18
	Załącznik 1 - Skróty	20

1. SPÓJNOŚĆ POLITYKI NA RZECZ ROZWOJU

Lepsza współpraca na rzecz rozwoju, w tym zwiększone finansowanie i usprawnione świadczenie pomocy są niezmiennie istotne, jednak same w sobie nie sprawią, że państwa rozwijające się zdołają osiągnąć Milenijne Cele Rozwoju (MCR) do roku 2015. Powszechnie uznaje się, że efektywna poprawa spójności polityk¹ państw rozwiniętych w znacznym stopniu przyczyniłaby się do osiągnięcia MCR przez państwa rozwijające się.

W tym kontekście Rada postanowiła, że we wspólnej strukturze krajowych sprawozdań z realizacji MCR oraz sprawozdania podsumowującego UE powinien znajdować się odrębny dział poświęcony **spójności polityki na rzecz rozwoju**². Wnioski Rady Europejskiej z czerwca 2004 r.³ potwierdziły, że UE „będzie silnie wspierać starania ONZ o przyspieszenie postępu w osiąganiu Milenijnych Celów Rozwoju”. W odniesieniu do tego zobowiązania, Rada w swoich wnioskach z listopada 2004 r.⁴ z zadowoleniem przyjęła inicjatywę Komisji „opracowania konkretnych i ambitnych propozycji działań podejmowanych do roku 2015 w zakresie finansowania na rzecz rozwoju, spójności polityki na rzecz rozwoju i zaangażowania w sprawy Afryki”.

W niniejszym komunikacie przedstawiono propozycje Komisji dotyczące spójności polityki. Pozostałe dwa elementy wspomniane we wnioskach Rady (finansowanie na rzecz rozwoju oraz zaangażowanie w sprawy Afryki) omówiono w odrębnych komunikatach⁵. Wspólnie stanowią one pakiet propozycji Komisji dotyczących wkładu UE do przeglądu MCR podczas spotkania ONZ na wysokim szczeblu we wrześniu 2005 r.

Zaangażowanie UE w spójność polityki jest nie tylko ważnym zobowiązaniem politycznym w kontekście MCR. Ma ono również silne **podstawy prawne** w Traktacie WE (art. 178). Nowa Konstytucja UE⁶ jeszcze silniej podtrzymuje to zobowiązanie do spójności (art. III – 292, art. III – 316).

W szerokim kontekście tworzenia polityki UE, spójność jest zobowiązaniem wielowymiarowym, które należy podjąć w ramach ogólnej unijnej strategii zrównoważonego rozwoju. Te polityki, które w swoich założeniach nie zawierają elementów wspierania rozwoju, powinny uwzględniać cele polityki rozwoju, a współpraca na rzecz rozwoju powinna, jeśli to możliwe, wspierać osiąganie celów innych polityk UE. Ogólnie rzecz biorąc, a także w kontekście zbliżającego się przeglądu polityki rozwoju, zastosowanie ma właśnie ta

¹ OECD zaproponowała następujące określenie pojęcia spójności polityki na rzecz rozwoju (PCD): „Spójność Polityki na rzecz Rozwoju oznacza działanie w celu zapewnienia, że cele i efekty rządowej polityki rozwoju nie są podważane innymi politykami stosowanymi przez ten sam rząd, które mają wpływ na państwa rozwijające się, a także że te inne polityki, jeśli to tylko możliwe wspierają cele rozwoju”.

² Wspólna struktura sprawozdań dotyczących oceny wykonania Milenijnych Celów Rozwoju (MCR) w 2005 r., zatwierdzona w czerwcu 2004 r.

³ Rada Europejska potwierdziła również, że „Unia musi nadal wzmacniać swą rolę wiodącą rolę w zwalczaniu ubóstwa na świecie” Wnioski Rady Europejskiej, czerwiec 2004 r.

⁴ Wnioski GAERC, listopad 2004 r.

⁵ „Przyspieszanie postępu w osiąganiu Milenijnych Celów Rozwoju – wkład Unii Europejskiej” COM (2005)132, oraz „Finansowanie na rzecz rozwoju i efektywności pomocy”, COM(2005)133

⁶ Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy podpisano w Rzymie dnia 29 października 2004 r. i wchodzi w życie w dniu 1 listopada 2006 r. jeśli zostanie ratyfikowany przez wszystkie Państwa Członkowskie.

szeroka definicja. Jednakże w ramach niniejszego komunikatu przyjęto bardziej ukierunkowane podejście. Badając sposoby przyspieszenia postępu w osiągnięciu MCR, UE pragnie poszukiwać rozwiązań ponad granicami współpracy na rzecz rozwoju oraz przeanalizować w jaki sposób **polityki niezwiązane z niesieniem pomocy mogą wspierać państwa rozwijające się w osiągnięciu MCR**.

Nie należy lekceważyć wpływu unijnych polityk niezwiązanych z niesieniem pomocy na państwa rozwijające się, ani potencjału tych polityk do pozytywnego oddziaływania na rozwój tych państw. Unijne polityki, takie jak polityka handlowa, rolna, rybołówstwa, bezpieczeństwa żywności, transportu i energii mają bezpośredni wpływ na zdolność państw rozwijających się do osiągnięcia krajowego wzrostu gospodarczego, który stanowi podstawę każdego trwałego postępu w osiągnięciu MCR. Polityka migracyjna UE, poprzez oddziaływanie na przekazy środków pieniężnych przez migrantów, wpływa na sytuację bilansu płatniczego wielu państw rozwijających się. Unijna polityka ochrony środowiska nie tylko w sposób bezpośredni wpływa na ogólnosiatową trwałość środowiska naturalnego (MCR7), lecz również oddziałuje na prawie wszystkie pozostałe MCR poprzez ścisłe związki pomiędzy środowiskiem a ubóstwem, dostępem do zasobów naturalnych i zarządzaniem nimi, rolą kobiet, zdrowiem, śmiertelnością wśród dzieci i uczęszczaniem dzieci do szkół. Polityki UE w zakresie badań i społeczeństwa informacyjnego niosą ogromne możliwości poprawy dostępu do służby zdrowia i edukacji w państwach rozwijających się. Podejście UE do kwestii globalizacji i słabych państw jest niezbędne do tworzenia warunków politycznych sprzyjających osiągnięciu MCR. Ponadto wszystkie polityki UE powinny mieć odpowiednią perspektywę na zagadnienie równości płci tak, aby uniknąć utraty połowy ich potencjalnych skutków. Polityki te powinny być osadzone w stabilnym i bezpiecznym środowisku, ponieważ rozwój nie może się dokonać bez pokoju i bezpieczeństwa, a pokoju i bezpieczeństwa nie można zapewnić bez rozwoju.

Częścią wszechstronnego „pakietu lepszych uregulowań prawnych”⁷ jest wprowadzony przez Komisję w 2002 r. instrument oceny wpływu, mający zastosowanie do wszystkich głównych propozycji zaproponowanych przez służby Komisji. Pakiet ten promuje lepszą spójność opracowywanych środków, ponieważ łączy on wszystkie właściwe służby Komisji do analizy oraz uwzględnia wszystkie potencjalnie zainteresowane strony w różnych scenariuszach dotyczących celów polityki, które należy osiągnąć.

2. ZOBOWIĄZANIA W ZAKRESIE SPÓJNOŚCI

W odpowiedzi na wniosek Rady dotyczący rozparzenia możliwości w dziedzinie spójności polityki, Komisja określiła **obszary priorytetowe**, w których za szczególnie istotne uważa się osiągnięcie synergii z celami polityki rozwoju. Wszystkie te obszary są bezpośrednio związane z jednym lub więcej MCR. Stanowią one główny element MCR (handel, środowisko) oraz/albo mają potencjał do ich promowania.

Dla każdego spośród tych obszarów priorytetowych Komisja określiła ogólne kierunki lub **„zobowiązania dotyczące spójności na rzecz rozwoju”**, które przyczyniałyby się do możliwego przyspieszenia postępu w osiągnięciu MCR, pod warunkiem również, że w państwach rozwijających się istnieją właściwe polityki, odpowiedni system rządów i zadowalający postęp w pełnym poszanowaniu praw człowieka. We wszystkich tych obszarach uwzględniona zostanie również perspektywa równości płci.

⁷ COM (2002) 278 wersja ostateczna/2

Komisja zwraca się do Rady, Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego o potwierdzenie przyjęcia tych zobowiązań jako **wspólnych zobowiązań** UE i jej Państw Członkowskich do polepszania spójności oraz znacznego wkładu UE w realizację MCR.

Zobowiązania UE dotyczące spójności na rzecz rozwoju

Handel: UE jest silnie zaangażowana w zapewnianie sprzyjających rozwojowi i długotrwałych wyników realizacji Agendy rozwoju z Doha oraz Porozumień o Partnerstwie Gospodarczym UE-AKP (EPA). UE będzie nadal ulepszać ogólny system preferencji taryfowych w celu efektywnego zwiększania wywozu towarów z państw rozwijających się do UE. Będzie także pracować nad włączeniem handlu do strategii rozwoju oraz, w zależności od potrzeby, pomagać państwom rozwijającym się w przeprowadzaniu krajowych reform.

Środowisko: UE będzie kierować globalne wysiłki w stronę ograniczenia nie zrównoważonej struktury konsumpcji i produkcji. UE będzie wspierać państwa rozwijające się w realizacji wielostronnych porozumień dotyczących środowiska (MEA) oraz dążyć do zapewnienia, że możliwości państw rozwijających się będą uwzględniane w trakcie negocjacji nad MEA. Będzie także nadal wspierać inicjatywy i polityki związane z poprawą złej jakości środowiska naturalnego.

Bezpieczeństwo: UE będzie traktować bezpieczeństwo i rozwój jako agendy uzupełniające się, w celu stworzenia bezpiecznego środowiska i przerwania błędnego koła ubóstwa, wojny, degradacji środowiska naturalnego oraz pogarszającego się stanu struktur gospodarczych, społecznych i politycznych. UE będzie ulepszać swoje polityki wspierające dobry i efektywny system rządów oraz zapobiegać słabości państw i występującym w nich konfliktom, w tym poprzez wzmocnioną reakcję na państwa będące trudnymi partnerami/państwa upadające. UE będzie wzmocniać kontrolę prowadzonego przez siebie wywozu broni tak, aby uniknąć sytuacji, w których broń wyprodukowana w UE jest wykorzystywana przeciwko ludności cywilnej albo w celu zaostrzenia napięć lub konfliktów w państwach rozwijających się. Ponadto UE będzie promować współpracę w zwalczaniu korupcji, zorganizowanej przestępczości i terroryzmu.

Rolnictwo: UE będzie nadal czynić starania w celu obniżenia poziomu zakłóceń w handlu związanych ze środkami pomocy stosowanymi przez nią w sektorze rolnym oraz ułatwienia rozwoju rolnictwa w państwach rozwijających się.

Rybołówstwo: UE będzie w dalszym ciągu zwracać szczególną uwagę na cele rozwoju państw, z którymi Wspólnota zawrze dwustronne porozumienia dotyczące rybołówstwa. W kontekście nowej polityki UE dotyczącej umów partnerskich w zakresie rybołówstwa zawartych z państwami trzecimi, realizowanej od 2003 r., UE będzie nadal promować zawieranie umów w zakresie rybołówstwa w celu wspierania racjonalnego i zrównoważonego wykorzystywania nadwyżek przybrzeżnych zasobów morskich państw tak, aby obie strony mogły czerpać z tego korzyści.

Społeczny wymiar globalizacji, zatrudnienie i godna praca: UE będzie wspierać wzmocnianie społecznego wymiaru globalizacji w celu zapewnienia maksymalnych korzyści dla wszystkich, zarówno kobiet jak i mężczyzn, a także promować zatrudnienie i godną pracę dla wszystkich jako cel globalny. **Migracja:** UE będzie działać na rzecz synergii pomiędzy migracją i rozwojem, tak aby migracja stała się pozytywnym czynnikiem rozwoju.

Badania i innowacje: UE będzie w stosownych przypadkach zachęcać do włączania celów rozwoju do swojej polityki BRT i innowacji oraz kontynuować pomoc państwom w poprawie ich krajowych możliwości w tym zakresie.

Spółeczeństwo informacyjne: UE będzie pracować nad rozwiązaniem kwestii podziału cyfrowego poprzez wykorzystywanie potencjału technologii informacyjnych i komunikacyjnych jako narzędzia oraz istotnego środka do osiągnięcia MCR.

Transport: UE będzie również uwzględniać szczególne potrzeby państw rozwijających się, zarówno śródlądowych jak i nadmorskich, poprzez promowanie zagadnień intermodalności w celu zbudowania sieci wzajemnej łączności, jak również kwestii bezpieczeństwa.

Energia: UE jest zaangażowana we wspieranie szczególnych potrzeb państw rozwijających się poprzez promowanie dostępu do zrównoważonych źródeł energii oraz poprzez wspieranie budowy wzajemnych połączeń i sieci infrastruktury energetycznej.

3. REALIZACJA ZOBOWIĄZAŃ ZAWARTYCH W POLITYCE EU

Powyższe zobowiązania dotyczące spójności już w znacznym stopniu wyznaczają kierunki realizacji polityk UE. Podjęto już liczne działania, a wiele nowych zostało już zaplanowanych.

Racją bytu niniejszego komunikatu jest to, że wszystkie powyższe zobowiązania i działania są oceniane w ramach globalnych starań osiągnięcia MCR. Uznając, że wyżej wymienione cele polityki należy traktować jako zobowiązania do spójności na rzecz rozwoju w kontekście MCR, UE jeszcze raz potwierdza i wzmacnia swoje zaangażowanie w ich efektywną realizację w wyznaczonym dla MCR przedziale czasowym, tj. od chwili obecnej do roku 2015.

W niniejszym rozdziale wymieniono główne działania i okoliczności stanowiące podstawę zobowiązań UE do spójności na rzecz rozwoju.

3.1. Handel

Polityka handlowa jest silnym narzędziem wspierającym cele MCR, tj. eliminację ubóstwa i zrównoważony rozwój. W niniejszej sekcji w szczególności opisano zobowiązania i działania na szczeblu wielostronnym, dwustronnym i jednostronnym. Kwestię pomocy związanej z handlem (TRA) omówiono bardziej szczegółowo w komunikacie „Finansowanie na rzecz rozwoju”.

3.1.1. Agenda rozwoju z Doha (DDA)

UE jest silnie zaangażowana w zapewnianie sprzyjających rozwojowi i długotrwałych wyników realizacji Agendy rozwoju z Doha.

UE jest największym zwolennikiem tego, aby zagadnienie rozwoju stało się głównym tematem trwającej rundy negocjacji WTO. UE poczyniła znaczne ustępstwo w celu przywrócenia rozmów w sprawie DDA poprzez wycofanie swoich subsydiów wywozowych pod warunkiem zniesienia wszystkich form subsydiowania wywozu.

- Rezultatem DDA powinien być lepszy dostęp do rynku dla towarów rolnych i przemysłowych oraz dla usług, co zapewni korzyści państwom rozwijającym się, a także silniejsze zasady wielostronne.
- Nowe zobowiązania i zasady powinny gwarantować niezbędną elastyczność (szczególne i zróżnicowane traktowanie (SDT)) dla państw rozwijających się, w szczególności dla państw najslabiej rozwiniętych (LDC) oraz państw o małych lub słabych systemach gospodarczych.
- W kwestii taryf celnych dla przemysłu, UE zobowiązuje się do całkowitego zniesienia wszystkich rosnących taryf, wysokich taryf i szczytów taryfowych, jak również do liberalizacji sektora przez wszystkich członków WTO w odniesieniu do produktów, którymi zainteresowane są państwa rozwijające się, oraz maksymalnym obniżeniu lub zniesieniu cel na wyroby włókiennicze, odzieżowe i obuwnicze.
- W kwestii inicjatywy UE „wszystko oprócz broni”, Unia będzie nadal czynić starania aby przekonać inne państwa rozwinięte do podjęcia dalszych działań związanych z ich zobowiązaniami wobec LDC poczynionymi podczas III konferencji na temat państw najslabiej rozwiniętych (w 2001 r. Brukseli) do nienakładania cel i kontyngentów na przywóz jakichkolwiek towarów z LCD jak również do zachęcania bardziej zaawansowanych państw rozwijających się do zwiększania wielostronnego dostępu do rynku regionów południe-południe.
- UE uznaje również potrzebę uwzględnienia w negocjacjach uzasadnione obawy państw rozwijających się dotyczące korekt z tytułu różnic w obrocie, łącznie z tymi, które wynikają z ograniczenia preferencji. Przy pomocy instrumentu oceny trwałego wpływu (SIA), UE będzie oceniać zróżnicowany wpływ liberalizacji handlu w państwach rozwijających się.
- UE będzie czynić starania, aby w wyniku negocjacji w sprawie usług (GATS) państwa rozwijające się otrzymały nowe znaczące możliwości dostępu do rynku w tych sektorach i sposobach świadczenia usług, które są istotne dla tych państw, włączając GATS Mode 4 (rozwiązywanie kwestii świadczenia usług zagranicznych poprzez czasowy przepływ osób fizycznych). Wynik negocjacji powinien uwzględniać prawo państw rozwijających się do ochrony usług publicznych oraz promować dostęp do technologii i możliwości inwestowania w główne usługi infrastrukturalne, tj. telekomunikację, transport, usługi związane z dostawą energii i wody oraz usługi finansowe.
- UE pragnie nadać pełną moc deklaracji z Doha dotyczącej Porozumienia w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPS) i ochrony zdrowia publicznego i związanej z nią decyzji WTO z dnia 30 sierpnia 2003 r. oraz będzie wspierać państwa rozwijające się w działaniach mających na celu realizację strategii ułatwiania dostępu do niedrogich leków.
- UE jest gotowa wspierać wprowadzanie systemu wymagającego, aby osoby i instytucje zgłaszające wniosek patentowy były zobowiązane do ujawniania źródeł zasobów genetycznych oraz związanej z nimi wiedzy tradycyjnej.
- UE będzie popierać dalsze wzmacnianie zasad WTO, szczególnie dotyczących antydumpingu oraz dopłat dla rybołówstwa, które są szczególnie ważne dla państw rozwijających się.

- UE zobowiązuje się do zapewnienia, że dzięki agendzie DDA, w państwach rozwijających ustanowione zostaną środki wprowadzające ułatwienia w taryfach celnych i handlu. Prostsze procedury stworzą państwom rozwijającym się bardziej sprzyjające warunki do wywozu towarów, wprowadzą udogodnienia tranzytowe dla państw śródlądowych oraz usprawnią ściąganie należności.
- UE jest głównym motorem negocjacji WTO w sprawie handlu i środowiska naturalnego, które obejmują m.in. liberalizację handlu towarami i usługami związanymi ze środowiskiem naturalnym oraz wyjaśnienie zasad handlu w odniesieniu do środowiska.

3.1.2. Środki dwustronne i jednostronne

UE jest silnie zaangażowana w zapewnianie sprzyjającego rozwojowi i długotrwałego rezultatu realizacji Porozumień o Partnerstwie Gospodarczym UE-AKP (EPA) (jak również w negocjacje z państwami Mercosur i Ameryki Środkowej, Wspólnoty Andyjskiej i regionu śródziemnomorskiego).

UE będzie nadal ulepszać ogólny system preferencji taryfowych w celu efektywnego zwiększania wywozu towarów z państw rozwijających się do UE.

UE będzie także pracować nad włączeniem handlu do strategii rozwoju oraz, w zależności od potrzeby, pomagać państwom rozwijającym się w przeprowadzaniu krajowych reform.

- UE będzie pracować na rzecz zakończenia do 2007 r. negocjacji w sprawie porozumień o partnerstwie gospodarczym (EPA) z wszystkimi sześcioma regionami AKP. W tym procesie głównymi celami są promowanie wymiany handlowej na linii południe-południe, wzmacnianie rynków regionalnych oraz integracja. W negocjacjach uwzględnione zostaną aspekty rozwoju zrównoważonego na podstawie ocen trwałego wpływu.
- Realizacja porozumień EPA będzie wspierana współpracą na rzecz rozwoju, w szczególności poprzez wzmacnianie możliwości wynikających z podaży i konkurencyjności. W tym kontekście UE będzie monitorować przyznawanie pomocy związanej z EPA. Porozumienia te będą ustanawiać przeprowadzanie reform w znaczących obszarach, np. udogodnienia inwestycyjne, celne i handlowe, reformy polityk fiskalnych, zatrudnienia, społecznych i środowiska naturalnego.
- UE pragnie rozwiązać kwestie związane z rolnictwem, jako głównym obszarem negocjacji nad EPA. Rozmowy będą dotyczyć dostępu produktów rolnych państw AKP do rynku UE. UE zaproponowała, aby otwieranie się rynków państw AKP było asymetryczne i stopniowe. Przyznane zostaną wystarczające okresy przejściowe, które mogą trwać nawet ponad dziesięć lat w zależności od potrzeb rozwojowych państwa AKP. Ponadto zapewniona zostanie elastyczność poprzez wprowadzenie stosownych klauzul ochronnych i bezpieczeństwa żywności.
- UE kończy właśnie przegląd preferencji taryfowych udzielanych w ramach systemu ogólnych preferencji taryfowych (GSP) na zasadach autonomicznych. Nowy GSP na lata 2005-2008 będzie skierowany do państw znajdujących się w największej potrzebie oraz będzie prostszy, bardziej przejrzysty i stabilny. Ponadto znajdują się w nim dodatkowe preferencje taryfowe promujące rozwój zrównoważony i dobre zarządzanie. UE rozważa również możliwości uproszczenia i właściwego złagodzenia reguł pochodzenia

stosowanych w preferencyjnych systemach handlu, tak, aby lepiej dostosować je do potrzeb i ograniczeń panujących w państwach rozwijających się.

- Aby wzmocnić możliwości państw rozwijających się do jak najefektywniejszego skorzystania z lepszych możliwości handlowych, UE będzie nadal prowadzić działania mające na celu włączenie handlu do swych strategii na rzecz rozwoju oraz będzie wspierać państwa rozwijające się w przeprowadzaniu koniecznych reform krajowych i strukturalnych tak, aby przewyciężyć ujemne skutki i koszty dostosowania.

3.2. Środowisko naturalne

Ogólnie wiadomo, że świat daleki jest od osiągnięcia celu MCR7 dążącego do zapewnienia trwałości środowiska naturalnego środowiska. Jeśli Milenijne Cele Rozwoju, w tym MCR7, mają być osiągnięte, należy zintensyfikować działania dotyczące uwzględniania kwestii związanych ze środowiskiem.

3.2.1. Zrównoważona konsumpcja i produkcja

UE będzie kierować globalne wysiłki w stronę ograniczenia nie zrównoważonej struktury konsumpcji i produkcji.

Wyzwaniem dla UE jest przede wszystkim rozwiązanie kwestii wpływu jej własnych struktur produkcyjnych i konsumpcyjnych na światowe środowisko naturalne („wpływ” UE). Należy oddzielić kwestię wzrostu gospodarczego od degradacji środowiska naturalnego. W UE istnieje już szeroki wachlarz polityk i narzędzi promowania zrównoważonej konsumpcji i produkcji, skierowanych zarówno w stronę popytu, jak i podaży.

- UE pragnie stworzyć dziesięcioletnie ramy programów zrównoważonej konsumpcji i produkcji, na szczeblu ogólnosiwiatowym, jak i unijnym.
- Przygotowywana właśnie strategia tematyczna dotycząca zrównoważonego wykorzystywania zasobów naturalnych również przyczyni się do osiągnięcia tego celu.
- Należy kontynuować i wzmocnić starania w zakresie obniżenia światowego wpływu UE, szczególnie w tych sektorach, w których tendencje do pogarszają się.

3.2.2. Wielostronne porozumienia dotyczące środowiska (MEA)

UE będzie wspierać państwa rozwijające się w realizacji wielostronnych porozumień dotyczących środowiska oraz dążyć do zapewnienia, że możliwości państw rozwijających się będą uwzględniane w trakcie negocjacji nad MEA. UE będzie także nadal wspierać inicjatywy i polityki związane z poprawą złą jakości środowiska naturalnego.

W kontekście wielostronnych porozumień dotyczących środowiska państwa rozwijające się przyjmują na siebie ważne obowiązki. UE zapewnia znaczne środki pomagające tym państwom realizować ich zobowiązania oraz uważa, że MEA muszą się zmieniać wraz z upływającym czasem, gdy państwa rozwijające się nabierają doświadczenia i zwiększają swoje możliwości potrzebne do wypełnienia obowiązków.

- Państwa rozwijające się są szczególnie wrażliwe na zmiany klimatyczne, więc czerpią one bezpośrednie korzyści z globalnych wysiłków w celu redukcji zmian klimatycznych –

kwestii priorytetowej dla UE. Mechanizm czystego rozwoju wynikający z Protokołu z Kyoto powinien również przynieść państwom rozwijającym się znaczne korzyści poprzez zwiększenie środków na zrównoważony rozwój.

- UE pragnie odgrywać wiodącą rolę we realizacji postanowień konwencji o różnorodności biologicznej (CBD) i celu szczytu światowego na temat zrównoważonego rozwoju, dotyczącego bioróżnorodności. UE powinna zwiększyć nakłady przeznaczone na bioróżnorodność oraz wzmocnić środki tak, aby bioróżnorodność stała się głównym celem pomocy rozwojowej.
- W kwestii bezpieczeństwa chemicznego UE będzie nadal wspierać mechanizmy ochrony państw rozwijających się przed niebezpiecznymi substancjami i odpadami, uwalniając świat od najbardziej szkodliwych substancji wytworzonych przez człowieka, których działanie jest szczególnie niszczące w państwach rozwijających się.

3.2.3. *Inicjatywy UE dotyczące zrównoważonego rozwoju*

- Plan działania UE dotyczący egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (FLEGT) promuje system zezwoleń gwarantujący, że wywóz drewna do Europy będzie zgodny z prawem oraz zachęca państwa pozyskujące surowce leśne do przeprowadzania reform.
- Inicjatywa Wodna UE i Fundusz Wodny AKP-UE (finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFD) kwotą w wysokości 500 mln EUR) stanowią główny wkład w osiągnięcie celów MCR i WSSD dotyczących wody i systemów sanitarnych w kontekście zintegrowanego podejścia do zarządzania zasobami wodnymi na poziomie dorzecza. Oba te instrumenty mają zwiększyć efektywność pomocy UE oraz pokryć lukę finansową tak, aby osiągnąć zamierzone cele.
- Inicjatywa Energetyczna UE oraz Fundusz Energetyczny AKP-UE (który według projektów ma być finansowany z EFD kwotą w wysokości 250 mln EUR) mają na celu ułatwienie dostępu do nowoczesnych usług energetycznych, realizując zobowiązania WSSD, które ustanowiły związek pomiędzy energią a osiąganiem MCR. Ponadto UE wspiera koalicję z Johannesburga na rzecz energii odnawialnej, stanowiącą platformę dla polityki współpracy w dziedzinie energii odnawialnej.

3.3. **Bezpieczeństwo**

3.3.1. *Europejska strategia bezpieczeństwa*

UE będzie traktować bezpieczeństwo i rozwój jako agendy uzupełniające się, w celu stworzenia bezpiecznego środowiska i przerwania błędnego koła ubóstwa, wojny, degradacji środowiska naturalnego oraz pogarszającego się stanu struktur gospodarczych, społecznych i politycznych.

Europejska strategia bezpieczeństwa przyjęta przez Radę Europejską w grudniu 2003 r. przemawia za zintegrowanym podejściem do zapobiegania konfliktom i zarządzania sytuacjami kryzysowymi, jak również do innych zagrożeń dla bezpieczeństwa. Żadne z nowych zagrożeń nie jest zagrożeniem czysto militarnym, a każde z nich należy traktować przy użyciu instrumentów cywilnych i wojskowych.

- UE będzie wzmacniać spójne i skuteczne prowadzenie działań zewnętrznych UE/WE w dziedzinie bezpieczeństwa i rozwoju poprzez promowanie zintegrowanej polityki i różnorodnych instrumentów.
- UE będzie zachowywać równowagę pomiędzy tymczasowymi działaniami podejmowanymi w przypadkach wystąpienia kryzysów a strategiami długoterminowymi, nie tworząc jednocześnie hierarchii obszarów polityki. Wzmacniając polityczny wymiar partnerstwa, UE będzie starać się unikać wzrastającego uzależniania od polityki i/lub odciągania zasobów na rozwój od głównego celu, którym jest eliminacja ubóstwa.
- UE pragnie rozszerzyć stabilność i bezpieczeństwo na inne państwa, zapewniając jednocześnie ochronę poszczególnych praw i wolności.

3.3.2. *System rządów, słabość państw, zapobieganie konfliktom*

UE będzie ulepszać swoje polityki wspierające dobry i efektywny system rządów oraz zapobiegające słabości państw i występującym w nich konfliktom, w tym poprzez wzmocnioną reakcję na państwa będące trudnymi partnerami/państwa upadające.

Na przestrzeni ostatnich lat liczba państw określanych jako trudni partnerzy, państwa upadające lub państwa słabe znacznie wzrosła, co stanowi ogromne wyzwanie dla wspólnoty międzynarodowej. Nie uda się osiągnąć MCR jeśli w tych państwach, których mieszkańcy stanowią blisko 30 % populacji żyjącej za mniej niż jeden dolar dziennie, nie dokona się postęp.⁸

- Celem UE będzie wspieranie lepszych systemów rządów, zwalczania korupcji oraz zorganizowanej przestępczości ponadnarodowej, a także zapobieganie słabości państw i konfliktom. Ponadto UE będzie dążyć do większej spójności w określaniu polityk na rzecz spółdzielczych i niespółdzielczych osłon finansowych i podatkowych.⁹
- UE będzie wspierać wzmacnianie systemów wczesnego ostrzegania i zwiększanie możliwości instytucji państw partnerskich i organizacji regionalnych tak, aby mogły one skutecznie angażować się w zapobieganie słabości i konfliktom w państwach. Ponadto UE będzie dążyć do polepszenia analizy słabości państw, wspólnego monitorowania i oceny państw będących trudnymi partnerami/państw upadających.
- Według UE dialog pomiędzy kulturami i narodami stanowi niezbędny element globalnej strategii na rzecz pokojowego współistnienia, a zatem na rzecz rozwoju. UE będzie starać się wzmocnić dialog międzykulturowy w państwach rozwijających się, z nimi i pomiędzy nimi w ramach istniejących partnerstw.
- UE będzie aktywnie wspierać zaangażowanie kobiet w rozwiązywanie konfliktów i budowanie pokoju.

⁸ „Dlaczego istnieje potrzeba efektywniejszych działań w państwach słabych”, DFID, styczeń 2005 r.

⁹ Patrz Komunikat w sprawie zapobiegania i zwalczania nadużyć finansowych i nielegalnych praktyk przedsiębiorstw [COM(2004)611 wersja ostateczna z dnia 27.9.2004 r.]

3.3.3. *Handel bronią, nierozprzestrzenianie broni i rozbrojenie konwencjonalne*

UE będzie wzmocniać kontrolę prowadzonego przez siebie wywozu broni tak, aby uniknąć sytuacji, w których broń wyprodukowana w UE jest wykorzystywana przeciwko ludności cywilnej albo w celu zaostreżenia napięć lub konfliktów w państwach rozwijających się.

UE jest w dalszym ciągu jednym z wiodących światowych producentów i eksporterów broni. Stanowi to oczywiście wyzwanie dla kwestii spójności polityki szczególnie, że większość tej broni używana jest w zasadzie w państwach rozwijających się. Dlatego też UE powinna wzmocnić mechanizmy kontroli przekazywania broni.

- UE będzie wносить efektywny wkład do nierozprzestrzeniania broni, skupiając się głównie na broni małokalibrowej i lekkiej (strzeleckiej) (SALW), minach przeciwpiechotnych (APL) oraz niewypałach wojennych (ERW). Broń ta może podtrzymywać kryzysy humanitarne, zagrażać procesom pokojowym, stanowić zachętę do zbrodni i terroryzmu, zagrażać bezpieczeństwu krajowemu i regionalnemu, osłabiać skuteczność programów przeciwdziałania konfliktom oraz negatywnie wpływać na odnowę gospodarczą i zrównoważony rozwój.
- W tym kontekście UE powinna wzmocnić przepisy i kontrolę wywozu, licencjonowanej produkcji zagranicznej, pośrednictwa, tranzytu i przeładunku broni. UE zwiększy swoje wysiłki będące częścią planu działania ONZ w zakresie SALW. Powinna również rozszerzyć zakres stosowania Europejskiego Kodeksu Postępowania dotyczącego Przekazywania Broni oraz wspierać negocjacje w sprawie Traktatu o Międzynarodowym Handlu Bronią.
- UE będzie silniej wspierać konwencjonalne rozbrojenie przy pomocy szeregu środków (zwiększania możliwości lokalnych, zbierania i niszczenia broni, kontroli granicznych, programów współpracy transgranicznej itd.), które powinny zarówno koncentrować się na zapobieganiu konfliktów, zarządzaniu sytuacjami kryzysowymi odbudowie po ustaniu kryzysu, długoterminowej stabilizacji i rozwoju oraz być nimi zintegrowane.

3.4. **Rolnictwo**

Rolnictwo jest sektorem ważnym dla wzrostu gospodarczego, jak również dla bezpieczeństwa żywności w wielu państwach rozwijających się. UE wspiera rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich w państwach rozwijających się, m.in. poprzez realizację planu działania UE dotyczącego towarów rolnych. Komisja zdaje sobie również sprawę, że międzynarodowe i unijne polityki i zasady, np. Wspólna Polityka Rolna, dyscypliny pomocy żywnościowej oraz standardy sanitarne i fitosanitarne muszą odgrywać pozytywną rolę w tworzeniu przyjaznego międzynarodowego środowiska dla rolnictwa i obszarów wiejskich w państwach rozwijających się. Poprawa spójności polityki na rzecz rozwoju ma również szersze wymiary, jeśli chodzi o kwestie takie jak bezpieczeństwo żywnościowe, rozwój obszarów wiejskich, przeznaczenie gruntów i zrównoważone wykorzystywanie zasobów naturalnych. Kwestie te należy traktować w sposób spójny, wzajemnie powiązany i w wymiarze globalnym.

UE będzie nadal czynić starania w celu obniżenia poziomu zakłóceń w handlu związanych ze środkami pomocy stosowanymi przez nią w sektorze rolnym oraz ułatwienia rozwoju rolnictwa w państwach rozwijających się.

3.4.1. Wspólna Polityka Rolna

Reformy Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) uzgodnione w latach 2003 i 2004 w znacznym stopniu przyczyniają się do zlikwidowania szkodliwych dla handlu skutków wsparcia ze strony UE dla rolnictwa oraz wzmacniania skutków pozytywnych dla społeczeństwa i środowiska. W celu utrzymania postępu idącego w tym kierunku oraz w odniesieniu do kwestii związanych z rozwojem:

- WE zakończy reformę WPR, szczególnie w sektorze cukru tak, aby reforma była realizowana we wszystkich sektorach na szczeblu krajowym oraz aby WPR była bardziej spójna z Agendą rozwoju z Doha. UE będzie wdrażać plan działania wraz ze środkami towarzyszącymi na rzecz protokołu w sprawie cukru dla państw AKP, mający na celu wspieranie tych państw w dostosowywaniu się do reformy systemu cukrowniczego UE.
- Zgodnie z planem realizacji z Johannesburga, WPR jest coraz bardziej dostosowywana do celów stabilności. Cele WPR obejmują pomoc dla rolnictwa w wypełnianiu wielofunkcyjnej roli w społeczeństwie, którą jest produkcja bezpiecznej i zdrowej żywności, wspieranie zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich, a także ochrona i poprawa statusu środowiska rolnego oraz jego bioróżnorodności.
- Wszystkie środki WPR poddawane są regularnej ocenie na podstawie kroczącego planu, a propozycje dotyczące reformy WPR podlegają szeroko zakrojonej ocenie wpływu. Komisja pragnie również ustanowić system monitorowania reformy polityki w sektorze bawełny w celu przeanalizowania jej wpływu na produkcję i handel oraz sporządzenia sprawozdania w 2009 r.
- W kontekście zobowiązania DDA do równoczesnej likwidacji wszystkich form subsydiów wywozowych, WE przewiduje wycofanie refundacji wywozowych na produkty rolne i żywnościowe.

3.4.2. Pomoc żywnościowa

UE uważa, że pomocy żywnościowej nie powinno się stosować jako narzędzia zbywania nadwyżek rolnych w celu zmniejszenia produkcji lokalnej i liczby normalnych transakcji lokalnych. Znajduje to pełne odzwierciedlenie w polityce pomocy żywnościowej, mającej na celu podtrzymywanie rozwoju rolnictwa w państwach rozwijających się, promowanie handlu regionalnego oraz rozwiązywanie kryzysów żywnościowych bez zakłócania rynku.

- Aby osiągnąć cele rozwojowe oraz zwiększyć efektywność polityki rozwojowej, UE opowiada się za ustanowieniem dyscyplin WTO w zakresie pomocy żywieniowej. Udało jej się włączyć temat dyscyplin w zakresie pomocy żywnościowej do dyskusji podczas DDA (konkurencja eksportowa).
- Ponadto UE zdołała rozpocząć ponowne negocjacje dotyczące konwencji w sprawie pomocy żywnościowej celem określenia jasnych i spójnych zobowiązań jej członków. UE podejmie wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia, że nowe porozumienie będzie zawierać „kodeks postępowania” dotyczący polityki pomocy żywnościowej obejmujący praktyki przynoszące korzyści dla celów rozwojowych.

3.4.3. Środki sanitarne i fitosanitarne

UE będzie aktywnie wspierać państwa rozwijające się spełnianiu standardów sanitarnych i fitosanitarnych (SPS), tak aby zwiększyć wywóz produktów rolnych i rybołówstwa (w tym produktów przetworzonych).

- Komisja rozważy dokonywanie systematycznej oceny wpływu stosowanych przez nią środków SPS na państwa rozwijające się i ewentualne udzielenie pomocy. Z kolei ocena ta zostanie wykorzystana do określenia właściwych środków lub działań dla państw rozwijających się.
- Ze względu na to, że żywność i produkty paszowe łatwo się psują i trzeba je dostarczać w krótkim czasie, należy opracować instrument szybkiej interwencji do rozwiązywania problemów SPS i określić stosowne środki.

3.5. Rybołówstwo

WE będzie w dalszym ciągu zwracać szczególną uwagę na cele rozwoju państw, z którymi Wspólnota zawrze dwustronne porozumienia dotyczące rybołówstwa. W kontekście nowej polityki WE dotyczącej umów partnerskich w zakresie rybołówstwa zawartych z państwami trzecimi, realizowanej od 2003 r., WE będzie nadal promować zawieranie umów w zakresie rybołówstwa w celu wspierania racjonalnego i zrównoważonego wykorzystywania nadwyżek przybrzeżnych zasobów morskich państw tak, aby obie strony mogły czerpać z tego korzyści.

Od 2003 r. WE rozpoczęła realizację nowej polityki na rzecz partnerstw z państwami trzecimi w dziedzinie porozumień dotyczących rybołówstwa. W tym kontekście UE podejmie następujące działania:

- Zgodnie z reformą Wspólnej Polityki Rybołówstwa (WPR) z 2002 r. WE stopniowo przekształci poprzednie porozumienia w sprawie dostępu do zasobów rybołówstwa w Porozumienia Partnerskie w Rybołówstwie (FPA)¹⁰ Wszystkie porozumienia w sprawie dostępu do zasobów rybołówstwa zakładające wnoszenie przez Wspólnotę wkładu finansowego na rzecz państw trzecich zostaną zastąpione porozumieniami partnerskimi najpóźniej do 2008 r.
- Umowy o Partnerstwie w Rybołówstwie nadal będą zawierane w celu skutecznego promowania zrównoważonego wykorzystywania zasobów rybołówstwa w państwach partnerskich. W trakcie negocjacji nad FPA, WE i zainteresowane państwo trzecie będą starały się zapewnić, że w państwie tym poczynione zostaną wszystkie możliwe starania w celu promowania racjonalnego i zrównoważonego wykorzystywania jego zasobów i poprawy krajowej polityki rybołówstwa. WE wzmocni związki pomiędzy polityką rozwoju a umowami partnerskimi w rybołówstwie w celu poprawy zarządzania zasobami rybołówstwa w wodach państw trzecich oraz realizacji polityki zrównoważonego rybołówstwa.
- UE uruchomi nowy plan działań celem poprawy jakości i dostępności wiedzy specjalistycznej na temat zasobów rybnych w wodach państw niebędących członkami UE,

¹⁰ Zgodnie z wnioskami Rady z lipca 2004 r.

najpóźniej do 2006 r. Lepszej jakości dane na temat zasobów będą wykorzystane jako podstawa przyszłych negocjacji nad FPA.

- Jeśli Rada Ministrów podejmie stosowną decyzję, obecne dwustronne podejście FPA może, w zależności od potrzeby, zostać uzupełnione podejściem regionalnym.
- W kontekście WTO, UE będzie starała się wypracować zrównoważony wielostronny system dopłat dla rybołówstwa.

3.6. Społeczny wymiar globalizacji, promowanie zatrudnienia i godnej pracy

UE będzie wspierać wzmocnienie społecznego wymiaru globalizacji w celu zapewnienia maksymalnych korzyści dla wszystkich, zarówno kobiet jak i mężczyzn, a także promować zatrudnienie i godną pracę dla wszystkich jako cel globalny.

W raporcie Światowej Komisji ds. Społecznych Wymiarów Globalizacji znalazło się wezwanie do uczciwej, korzystnej dla wszystkich globalizacji¹¹. Komisja przyjęła komunikat w tej sprawie¹² w maju 2004 r. UE jest zaangażowana w mobilizowanie wszystkich swoich polityk i instrumentów, m.in. handlu, rozwoju i stosunków zewnętrznych tak, aby lepiej sprostać wyzwaniu stawianemu przez globalizację. UE będzie w tym celu współpracować z władzami państwowymi i partnerami społecznymi.

- UE będzie promować starania o zapewnienie spójności polityki pomiędzy instytucjami międzynarodowymi oraz dialog i współpracę pomiędzy WTO, instytucjami Bretton Woods oraz MOP.
- UE będzie promować rozwój podejścia proaktywnego celem rozwiązania kwestii społecznych skutków dostosowań i restrukturyzacji związanej z globalizacją, m.in. poprzez współpracę z MOP w zakresie wpływu polityki handlu na sprawy społeczne i zatrudnienie.
- UE popiera włączenie kwestii zatrudnienia i godnej pracy¹³, szczególnie dla osób młodych, do zbliżającego się przeglądu MCR i Deklaracji Milenijnej. W tym celu UE będzie w szczególności współpracować z ONZ, MOP i innymi organizacjami międzynarodowymi.
- UE będzie wspierać inicjatywy, których celem jest promowanie produktywnego zatrudnienia, inwestycji w zasoby ludzkie, mechanizmów redystrybucji, ochrony socjalnej, równości płci, dialogu społecznego i skutecznego stosowania praw w miejscu pracy. Może to również obejmować szkolenia i inicjatywy wolontariackie dla osób młodych w celu umożliwienia im zdobycia większej niezależności, nowych doświadczeń i w rezultacie spełniania wymagań potrzebnych do zdobycia pracy.
- UE będzie promować dobre zarządzanie w dziedzinie finansów, podatków i sądownictwa.

¹¹ Raport Światowej Komisji ds. Społecznych Wymiarów Globalizacji, luty 2004 r.

¹² Komunikat w sprawie Społecznego Wymiaru Globalizacji, COM(2004) 383, maj 2004 r. Raport Światowej Komisji ds. Społecznych Wymiarów Globalizacji został przyjęty przez Radę Europejską w grudniu 2004 r. oraz Radę ds. Zatrudnienia i Spraw Społecznych w marcu 2005 r.

¹³ Pojęcie godnej pracy obejmuje promowanie (efektywnego) zatrudnienia, ochronę socjalną, prawa w miejscu pracy (w tym podstawowe normy pracy) oraz wzmocnienie dialogu społecznego tj. wspierania inicjatyw zwiększania możliwości organizacji pracodawców i pracowników.

- UE wzmocni swoje poparcie dla uczciwego handlu jako narzędzia dla zrównoważonego rozwoju i eliminacji ubóstwa.
- UE będzie w dalszym ciągu promować europejską strategię zbiorowej odpowiedzialności przedsiębiorstw (CSR)¹⁴ jako właściwy wkład podmiotów gospodarczych w rozwój zrównoważony i eliminację ubóstwa. W szczególności uwaga skupi się na lepszym zdefiniowaniu rozwojowego wymiaru CSR, pod względem (a) realizacji głównych międzynarodowych konwencji społecznych i dotyczących środowiska naturalnego, (b) łańcucha dostaw w państwach rozwijających się i (c) udziału podmiotów zainteresowanych spoza UE.
- Promując CSR, Komisja i Państwa Członkowskie powinny rozważyć to, aby dostęp do zamówień publicznych był zależny od przestrzegania i stosowania wskazówek OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych.

3.7. Migracja

UE będzie działać na rzecz synergii pomiędzy migracją i rozwojem, tak aby migracja stała się pozytywnym czynnikiem rozwoju.

UE będzie nadal wzmocniać swoje pozytywne podejście do związku pomiędzy migracją i rozwojem, w oparciu o zasady określone w komunikacie w sprawie migracji i rozwoju z grudnia 2002 r.¹⁵ Dalsze propozycje w tej dziedzinie zostaną zawarte w komunikacie, który będzie przedstawiony w trakcie bieżącego roku. Będą one uwzględniały najlepszą praktykę i powinny w szczególności dotyczyć następujących kwestii:

- UE będzie w dalszym ciągu promować dobrze zarządzaną migrację zawodową poprzez opracowanie polityki UE dotyczącej migracji ekonomicznej.¹⁶
- UE będzie starać się wspierać – we współpracy z odpowiednimi organizacjami i agencjami międzynarodowymi – tanie i bezpieczne kanały prywatnych przekazów pieniężnych dokonywanych przez migrantów oraz zbada mechanizmy tworzenia możliwości, aby te prywatne przepływy finansowe działały jako kalizator dla inwestycji rozwojowych.
- Ponadto UE – we współpracy z odpowiednimi organizacjami i agencjami międzynarodowymi – będzie nadal doskonalić strategię odwrótu „drenażu mózgów” w kierunku „pozyskiwania kadr”¹⁷ Częścią tego podejścia będzie zachęcanie Państw Członkowskich UE oraz podmiotów uczestniczących niestosowania „aktywnej rekrutacji” w sektorach, które są ważne dla społeczeństw i dalszego rozwoju państw trzecich, m.in. w sektorze medycznym i w sektorze badań w zaniedbanych regionach tych państw rozwijających się, które cierpią z powodu znaczących niedostatków.
- UE zbada możliwości wspierania i wzmocniania wysiłków wspólnot ponadnarodowych podejmowanych w celu promowania rozwoju społeczno-gospodarczego ich państw

¹⁴ COM (2002) 347

¹⁵ COM (2002) 703

¹⁶ Zielona księga w sprawie podejścia UE do zarządzania migracją ekonomiczną. COM(2004)811.

¹⁷ Przykłady obejmują program ramowy Wspólnoty na rzecz badań i rozwoju technologicznego, oferujący różnorodne międzynarodowe projekty w zakresie mobilności uwzględniające to wyzwanie.

pochodzenia, również poprzez wspieranie migracji o charakterze cyrkulacyjnym (np. poprzez stosowną politykę wizową).

- UE zbada w jaki sposób można wzmocnić wpływ migracji na terenach południowych na rozwój poprzez udzielanie pomocy rozwojowej.

3.8. Badania i innowacje

UE będzie w stosownych przypadkach zachęcać do włączania celów rozwoju do swojej polityki BRT i innowacji oraz kontynuować pomoc państwom rozwijającym się w poprawie ich krajowych możliwości w tym zakresie.

Działania innowacyjne są głównym motorem poprawy jakości życia człowieka. Poprawa warunków gospodarczych, społecznych i środowiskowych państw rozwijających się jest procesem intensywnie wykorzystującym wiedzę naukową i wspieranym przez badania. UE wspiera badania prowadzone w państwach rozwijających się poprzez program ramowy Wspólnoty na rzecz badań i rozwoju technologicznego. W tym kontekście:

- UE będzie współpracować z państwami rozwijającymi się, aby państwa te (a) promowały naukę i technologię oraz rolę małych i średnich przedsiębiorstw, (b) polepszały swoją infrastrukturę w zakresie badań, technologii i szkolnictwa wyższego, (c) wzmacniały możliwości swoich kadr w zakresie nauk i technologii poprzez różnorodne międzynarodowe projekty mobilności, unikając przy tym „drenażu mózgów”, a także (d) przeznaczały środki na edukację młodzieży, szczególnie dziewcząt.
- UE będzie nadal budować Europejską Przestrzeń Badawczą oraz wzmacniać jej wymiar międzynarodowy, aby spełniać priorytety rozwojowe. UE będzie wspierać realizowane w ramach współpracy badania w dziedzinie głównych problemów państw rozwijających się. Liczne projekty związane z MCR finansowane przez Państwa Członkowskie UE oraz program ramowy Wspólnoty na rzecz badań, a także inne działania związane z prowadzeniem badań (np. część badawcza Inicjatywy Wodnej UE) mają na celu wzmocnienie koordynacji, tworzenie nowych partnerstw i zwiększanie wpływu prowadzonych aktualnie i w przyszłości działań intensywnie wykorzystujących wiedzę naukową, jednocześnie dając naukowe podstawy dla nowych wyzwań.
- W zależności od potrzeby UE będzie wspierać włączanie zagadnień rozwoju do różnych platform i partnerstw technologicznych (leśnictwo, biotechnologie, zaopatrzenie w wodę, systemy sanitarne, badania w dziedzinie zdrowia itd.), w celu zwiększenia wzajemnych korzyści dla Europy i państw rozwijających się, zgodnie z tym co zainicjowano w ramach partnerstwa pomiędzy państwami europejskimi i rozwijającymi się w zakresie badań klinicznych (EDCTP) oraz globalną platformą technologii zdrowia zwierząt.
- UE będzie wspierać inicjatywy poprawy dostępu do i użytkowania danych dotyczących obserwacji ziemi w celu polepszenia planowania procesów tworzenia polityki rozwoju w państwach rozwijających się. W tym kontekście, włączenie państw Afryki do GEOSS bezpośrednio wpłynie korzystnie na ich polityk rozwoju.
- UE będzie wspierać zwiększanie możliwości na szczeblu lokalnym i regionalnym poprzez zintegrowane badania, działania o charakterze pokazowym i szkoleniowym angażujące zainteresowane strony zarówno z państw rozwijających się, jak i państw rozwiniętych, szczególnie w kontekście współpracy pomiędzy ONZ-HABITAT i Komisją Europejską.

3.9. Społeczeństwo informacyjne

UE będzie pracować nad rozwiązaniem kwestii podziału cyfrowego poprzez wykorzystywanie potencjału technologii informacyjnych i komunikacyjnych jako narzędzia oraz istotnego środka do osiągnięcia MCR.

Technologie informacyjne i komunikacyjne (ICT) są bardzo rozpowszechnione we wszystkich sektorach społecznych i ekonomicznych. Przyczyniają się one do efektywniejszego świadczenia usług publicznych. Wspierają wzrost gospodarczy i dobry system rządów oraz odgrywają istotną rolę w promowaniu celów interesu publicznego, np. różnorodności kulturowej. W kontekście swej polityki ICT, UE podejmie następujące działania:

- UE będzie udzielać pomocy technicznej w sferze legislacyjnej poprzez wspieranie zwiększania możliwości, harmonizacji prawodawstwa regionalnego, nawiązywania dialogu na temat e-strategii, a także wymiany najlepszych praktyk i punktów odniesienia, w tym budowania sieci pomiędzy zaangażowanymi uczestnikami.
- W celu skutecznego promowania powszechnego dostępu do ICT, szczególnie na obszarze Afryki na południe od Sahary, UE rozpatrzy wspieranie narodowych strategii, które dodają środki z sektora publicznego do inwestycji w sektorze prywatnym. W kontekście tych strategii, UE będzie również promować programy ICT takie jak e-integracja, e-rząd, e-kształcenie, e-zdrowie i e-business.
- UE umożliwiła państwom rozwijającym się uczestnictwo w swoim ramowym programie badań i rozwoju oraz projektach dotyczących społeczeństwa informacyjnego. Pozwala to na testowanie nowych projektów pilotażowych oraz zwiększanie skali najefektywniejszych inicjatyw lokalnych, oraz ułatwia rozszerzenie sieci edukacyjnych i badawczych.

3.10. Transport

UE będzie również uwzględniać szczególne potrzeby państw rozwijających się, zarówno śródlądowych, jak i nadmorskich, poprzez promowanie zagadnień intermodalności w celu zbudowania sieci wzajemnej łączności, jak również kwestii bezpieczeństwa.

UE będzie wzmacniać swoje wsparcie dla zrównoważonych systemów transportu multimodalnego stanowiących podstawę regionalnych strategii integracyjnych oraz handlu regionalnego, wykorzystując zasady określone w europejskiej polityce transportowej na rok 2010 oraz programie Almaty z sierpnia 2003 r. Poprzez swoją politykę transportową UE będzie pomagać państwom rozwijającym się w następujący sposób:

- UE będzie nadal prowadzić działania i podkreślać swój wpływ w organizacjach międzynarodowych (np. międzynarodowe organizacje morskie, Międzynarodowa Organizacja Lotnictwa Cywilnego) w celu świadczenia skutecznych i wydajnych usług transportu lotniczego i morskiego w bezpiecznym i czystym środowisku wspierającym zrównoważony rozwój i handel regionalny.
- UE będzie nadal wspierać Międzynarodową Organizację Pracy w promowaniu sprawiedliwych warunków zatrudnienia dla marynarzy m.in. w kontekście skonsolidowanej konwencji dotyczącej standardów pracy na morzu, która powinna zostać przyjęta na początku 2006 r.

- UE wzmocni swoje wsparcie dla organizacji międzynarodowych, regionalnych i lokalnych w celu rozwiązania kwestii ułatwiania transportu tranzytowego.
- UE będzie nadal wspierać poprawę bezpieczeństwa międzynarodowej sieci logistycznej oraz bezpieczeństwa transportu poprzez promowanie, na szczeblu dwustronnym i regionalnym, dostosowanie prawa w państwach rozwijających się do międzynarodowego prawodawstwa w zakresie bezpieczeństwa morskiego i lotniczego.
- UE rozpatrzy możliwości rozszerzenia na państwa rozwijające się korzyści płynących z europejskiego systemu nawigacji satelitarnej Galileo.

3.11. Energia

UE jest zaangażowana we wspieranie szczególnych potrzeb państw rozwijających się poprzez promowanie dostępu do zrównoważonych źródeł energii oraz poprzez wspieranie budowy sieci wzajemnych połączeń infrastruktury energetycznej.

Zrównoważony, niezawodny, tani i wysokiej jakości dostęp do źródeł energii jest niezbędny zarówno dla tych regionów, które obecnie nie mają dostępu do usług energetycznych, jak i dla przyszłego wzrostu produktywności i rozwoju gospodarczego, niezbędnego do sprostania wyzwaniu, jakie stawia przewidywany wzrost liczby ludności i urbanizacja w państwach rozwijających się. Poprzez swoją politykę energetyczną UE powinna podjąć następujące zobowiązania:

- UE będzie promować wsparcie instytucjonalne, pomoc techniczną i tworzenie sieci w celu stworzenia państwom beneficjentom możliwości wyboru w zakresie energii, np. poprzez instrument działań twinningowych który zwiększyłby możliwości administracyjne i regulacyjne tych państw, oraz/lub poprzez doraźne mechanizmy pomocy technicznej.
- UE będzie wspomagać tworzenie właściwych ram regulacyjnych i innowacyjnych mechanizmów finansowych w celu promowania inwestycji w czyste technologie w kontekście partenstw publicznych i prywatnych.
- UE będzie zachęcać do współpracy regionalnej w celu ustanowienia wzajemnych połączeń pomiędzy infrastrukturami energetycznymi.
- UE będzie promować włączenie energii jako ogólnego elementu do strategii rozwoju, m.in. do dokumentów strategicznych dotyczących eliminacji ubóstwa (PRSP). Programy i projekty w sektorze energetycznym powinny systematycznie uwzględniać cele wydajnego wykorzystywania energii.

4. REALIZACJA I MONITOROWANIE

W grudniu 2004 r. w kontekście osiągnięcia MCR, Rada Europejska wezwała do wzmocnienia spójności polityki na rzecz rozwoju „poprzez szersze i bardziej systematyczne wykorzystywanie istniejących mechanizmów konsultacji i oceny wpływu oraz procedur w celu skontrolowania wpływu wszystkich stosownych polityk na państwa rozwijające się”¹⁸

¹⁸

Wnioski Rady Europejskiej, grudzień 2004 r.

W ramach dalszych działań, UE m.in. przeanalizuje istniejące mechanizmy oceny i kontroli stosowane przez Komisję Europejską oraz rozważy rozszerzenie ich zasięgu – we właściwie dostosowanym formacie – na Radę i Parlament Europejski.

W tym samym duchu wzmacniania spójności polityki na rzecz rozwoju, Komisja rozważy, w jaki sposób można jeszcze bardziej wzmocnić istniejące instrumenty, w szczególności narzędzie oceny wpływu. Komisja dopilnuje, aby metody oceny brały pod uwagę różnice płci i w związku z tym oceniały wpływ polityk zarówno na kobiety jak i na mężczyzn.

Wyzwaniu, jakie stawia poprawienie oceny wpływu, należy stawić czoła zarówno na szczeblu politycznym jak i technicznym. W sferze współpracy na rzecz rozwoju istnieją różne ustalenia konsultacyjne promujące wymianę informacji i analizę wpływu oraz zachęcające do wzajemnej współpracy w celu wzmacniania spójności polityki na rzecz rozwoju.¹⁹ UE będzie starać się wzbogacać i rozszerzać to doświadczenie w celu zapewnienia, że spójność polityki na rzecz rozwoju będzie sprawą dotyczącą nie tylko decydentów tworzących politykę rozwoju, lecz również tych, którzy zajmują się tworzeniem polityki w innych obszarach.

Jako praktyczny krok w kierunku rozwoju Komisja proponuje **monitorowanie** postępu w realizacji zobowiązań UE w zakresie spójności w kontekście MCR.

Raport UE na temat spójności na rzecz rozwoju

W celu dalszego wzmacniania spójności polityki UE w konkretnym kontekście wspierania MCR, Komisja sporządzi śródkresowy raport UE na temat spójności na rzecz rozwoju, w okresie pomiędzy chwilą obecną a następnym międzynarodowym przeglądem MCR, w którym dokonana zostanie ocena postępu w realizacji zobowiązań do spójności zaproponowanych w niniejszym komunikacie.

¹⁹ Na przykład nieformalna unijna sieć spójności polityki na rzecz rozwoju (PCD) i inne konkretne uzgodnienia robocze, takie jak sieć w zakresie rolnictwa, handlu i rozwoju oraz międzysektorowa współpraca dotycząca planu działania UE w zakresie towarów rolnych.

ZAŁĄCZNIK 1 - SKRÓTY

AKP	Państwa Afryki, Karaibów i Pacyfiku
WPR	Wspólna Polityka Rolna
CBD	Konwencja o różnorodności biologicznej (Convention of Biological Diversity)
WPR	Wspólna Polityka Rybołówstwa
DDA	Agenda Rozwoju z Doha (Doha Development Agenda)
WE	Wspólnota Europejska
EFR	Europejski Fundusz Rozwoju
EPA	Porozumienia o Partnerstwie Gospodarczym
FLEGT	Egzekwowanie prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (Forest Law Enforcement, Governance and Trade)
FPA	Porozumienia Partnerskie w Rybołówstwie (Fisheries Partnership Agreements)
GAERC	Rada ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych (General Affairs & External Relations Council)
GATS	Układ Ogólny w sprawie Taryf Celnych, Handlu i Usług (General Agreement on Tariffs, Trade and Services)
GSP	Ogólny System Preferencji Taryfowych (Generalised System of Preferences)
ICTs	Technologie Informacyjne i Komunikacyjne (Information and Communication Technologies)
MOP	Międzynarodowa Organizacja Pracy
LDC	Państwa najsłabiej rozwinięte (Least Developed Countries)
MCR	Milenijne Cele Rozwoju
MEA	Wielostronne porozumienia dotyczących środowiska (Multilateral Environmental Agreements)
ODCE	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (Organisation for Economic Co-operation and Development)
PCD	Spójność polityki na rzecz rozwoju (Policy coherence for development)
SALW	Broń Małokalibrowa i Lekka (Small Arms and Light Weapons)
SDT	Szczególne i Zróżnicowane Traktowanie (Special and Differential Treatment)
SPS	Środki sanitarne i fitosanitarne (Sanitary and Phyto-sanitary)
TRA	Pomoc Związana z Handlem (Trade Related Assistance)

TRIAS	Porozumienie o handlowych aspektach praw własności intelektualnej (Trade-Related Aspects of International Property Rights)
WSSD	Szczytu Światowego na Temat Zrównoważonego Rozwoju (World Summit on Sustainable Development)